

Ljubljana

LETNO POROČILO
N U K
1954

999607376

P O R O Č I L O

o delu Narodne in univerzitetne knjižnice v letu 1954.

V preteklem 1954 letu je Narodna in univerzitetna knjižnica uspešno nadaljevala delo po smernicah, načrtanih v prejšnjih letih. Podrobneje kažejo to delo poročila posameznih oddelkov, tukaj bodi opozorjeno na najvažnejša dogajanja.

Poglavitna skrb je bila, da bi knjižnica mogla nuditi bralcem čim več nove znanstvene in strokovne literature. Nekoliko večji predračun nam je omogočil nabavo več inozemskih del, zlasti nekaterih enciklopedij; naročili smo tudi več tujih revij, ki pa bodo prihajale šele v letu 1955. Ustvarili smo tudi boljše pogoje za evidentiranje starejših zalog, zlasti iz Federalnega zbirnega centra, ko smo preuredili podstrešne prostore za provizorična skladišča. Najprej smo uredili slovenika in jih tudi katalogizirali. Zbrana in urejena so tudi serbokroatika in nekatere posebne zbirke, vendar še čakajo katalogizacije. Pri katalogizaciji je še vedno grlo preozko, najbolj še zaradi premajhnega števila katalogizatorjev, pa tudi zaradi drugih nujnih del, posebno zaradi bibliografskega popisa vseh periodik v Narodni in univerzitetni knjižnici, ki smo ga dolžni Bibliografskemu inštitutu v Beogradu.

Za nabavo knjig in rokopisov je bilo kredita din 5,050.000.- Če primerjamo ta kredit z krediti drugih sorodnih knjižnic, je to za republiško centralno znanstveno knjižnico zelo malo. Res dobivamo obvezne primerke iz cele "ugoslavijske", res sta v Ljubljani dve specialni knjižnici (Centralna tehniška in Centralna medicinska), vendar moramo skrbeti za tuja dela vseh humanističnih ved, med njimi za dela, ki obsegajo družbene vede in pravo, dalje za prirodoslovne vede, za leposlovje itd. Poleg tega rabi ta kredit za tiste domače knjige, zlasti učbenike, ki so potrebni v več izvodih, za znanstvene domače publikacije, ki jih potrebujemo za zamenjavo, ter za rokopise, glasbene edicije, geografske karte in priložnostne nakupe.

Zamenjava knjig s tujino se v primeri s prejšnjimi leti ni posebno razvila, dasi je zadovoljiva; domačih znanstvenih del, ki bi zanimala tujino, je premalo.

Podoba v kakšnem razmerju so lani evidentirane (katalogizirane) knjige posameznih strok, naj pokaže naslednja preglednica; vendar ni popolna, ker zajema samo to, kar je bilo katalogiziranih knjig, ki so šle skozi stvarni katalog (upošteti niso vsi časniki in časopisi, niti geografske karte, glasba ipd.):

1. Humanistične vede v celoti	<u>4947</u>	zvezkov -	58,31 %
(Od tega družbene vede in			
pravo	<u>1712</u>	" -	20,19%)
2. Prirodne in uporabne vede	<u>1869</u>	" -	22,03 %
(od tega prirodne vede	<u>600</u>	" -	7,08%
uprabne vede	<u>1269</u>	" -	14,95%
3. Leposlovje	<u>1260</u>	" -	14,86%
4. Verstvo	<u>385</u>	" -	4,54%
5. Zabava in šport	<u>22</u>	" -	0,26%
	8483	zvezkov	100 %

Ta pregled kaže, da bo treba bolj skrbeti za prirodne vede, a to bo mogoče, ko bo knjižnica dobila večji kredit. Njena nabavna politika danes ne more več upoštevati tehnike in medicine razen v posebnih primerih, ker imamo Centralno tehnično in Centralno medicinsko knjižnico, mora pa upoštevati poleg humanističnih ved v najširšem pomenu zlasti matematično-prirodoslovne vede.

Lepo se razvija bibliografsko delo. Tako se je dotiskala in izide v januarju 1955 Slovenska bibliografija za 1.1953, ki bo obsegala tako knjige kakor tudi članke. Mesečno bibliografijo je redno prinašala Knjiga 54.

Za publiciteto knjižnice smo skrbeli z objavo tujih novosti v Ljudski pravici. Tudi razstave v naši razstavnici dvorani in drugod so veliko pripomogle k ugledu knjižnice. Tako smo imeli 7 razstav: Naše tehnične časopisje in izdaje tovarniških kolektivov v preteklem letu (11.-23.I.), Jurčičeva razstava (5.-14.III.), Kosovelova razstava v Sežani (14.-28.III.), Jurčičeva razstava na Muljavi (9.-15.V.), Kosovelova razstava (14.-28.V.), Kartografska podoba Slovenije v zgodovinskem razvoju (30.VI.-14.VII.), Razstava znamenitosti Narodne in univerzitetne knjižnice (2.X.). Zadnja razstava ni bila javna, ker je bila namenjena samo udeležencem zasedanja Mednarodne zveze bibliotekarskih združenj.

V Narodni in univerzitetni knjižnici je bilo tudi več razstav, ki so jih drugi priredili: Razstava avstrijskih glasbenih edicij (17.III. - 4.IV.), Vegova razstava (9.-20.IV.), razstava francoske medicinske knjige (21.IV.-8.V.), razstava jugoslovanske knjige (1.-14.VI.), razstava ob 90 letnici Slovenske Matice (5.-14.XI.). Tudi pri nekaterih izmed teh razstav je sodelovala naša knjižnica z materialom in aranžmajem, zlasti pri Vegovi razstavi, pri razstavi jugoslovanske knjige in pri razstavi ob 90-letnici Slovenske Matice.

Zelo pogrešamo tiskanega vodnika za obiskovalce knjižnice. Upamo, da ga bomo sestavili in tudi lahko izdali v prihodnjem letu.

Narodna in univerzitetna knjižnica je zmeraj pripravljena sodelovati z drugimi ustanovami. Tako smo v preteklem letu sodelovali z Muzejem narodnoosvobodilne borbe in s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti (gl. niže poročilo Bibliografskega oddelka), dalje z Bibliografskim institutom v Beogradu (gl. poročilo Katalognega oddelka) in seveda z našimi študijskimi knjižnicami. Le-tim smo pomagali z bibliografskimi informacijami in tudi s knjigami, ki smo jih jim posojali ali odstopili. V najboljših odnosih smo bili z večjimi knjižnicami v državi, zlasti z zagrebško Sveučilišno in beograjsko Univerzitetno: posojali smo jim in si od njih izposojali knjige. Žal pa še ni dovolj razvita zamenjava duplikatov med posameznimi velikimi knjižnicami v državi; vzrok je premajhno število osebja, ki bi bilo potrebno za evidentiranje duplikatov. Čedalje bolj se razvija tudi izposojanje knjig z bibliotekami v tujini. V tem pogledu je Narodna in univerzitetna knjižnica največ sodelovala z dunajsko Nacionalno biblioteko. Težave so predvsem v tem, da si mi več izposojamo kakor posojamo in da nimamo možnosti plačevati stroške, ki jih zaračunava tuja biblioteka, ker ne moremo dobiti internacionalnih poštnih kuponov. Z dunajsko biblioteko pa lahko delamo, ker smo z osebnim stikom našli primeren aranžma; z drugimi bibliotekami pa stvar še ni stekla.

Posebna skrb Narodne in univerzitetne knjižnice je veljala strokovni izpopolnitvi bibliotekarskih kadrov. Zato smo si prizadevali, da smo nabavljali važnejšo bibliotekarsko literaturo. Dalje je lepa vrsta mlajših moči iz drugih knjižnic prakticirala pri nas. Za teoretično in praktično izpopolnitev smo priredili od 11. do 29. oktobra tečaj za katalogizacijo, ki se ga je udeležilo 33 oseb, po večini knjižničarjev in bibliotekarjev. Udeleženci so bili iz Ljubljane (26), Maribora (2), Kranja (3), Jesenic (1), Dravograda (1). Predavanj in praktičnih vaj je bilo 45 ur.

Težave smo imeli tudi v preteklem letu s pretesnimi prostori. Ne gre tu samo za pomanjkanje prostora v delovnih sobah za uslužbence, temveč tudi za pomanjkanje prostorov, ki bi jih potrebovali za obiskovalce. Tako bi potrebovali poseben prostor za kataloge in bibliografske priročnike, za profesorsko čitalnico, za manjšo čitalnico v kartografskem in v glasbenem oddelku. Krizo, ki je nastala glede prostora v skladiščih, smo provizorično rešili z adaptacijo podstrešja, vendar se bo kriza v nekaj letih spet pokazala. Ker smo z izselitvijo rektoratske knjigoveznice pridobili 1 prostor, smo lahko uredili v pritličju kadilnico in buffet, ki zjutraj od 9.30 - 11^h postreže bralce z mlekom, čajem in obloženim kruhom za cenen denar. -

Zaradi pomanjkanja kreditov nismo uspeli popraviti dvoriščne fasade, ki se od leta do leta bolj kvari.

Vedno bolj čutimo pomanjkanje sodobne opreme v nekaterih skladiščih. Tako bo treba opremiti najprej II. skladišče. Ker bo izdatek precejšen, čakamo za to investicijo ugodnejših časov. Tudi vprašanje svetilk po skladiščih (zdej so žarnice samo provizorično pritrjene na strop) bo treba rešiti. V preteklem letu smo popravili kurilne naprave in nadomestili 1 kotel z novim.

Obisk se je številčno nekoliko zmanjšal (gl. niže poročilo vel. čitalnice), vendar je še tolikšen, da čakajo zjutraj in po kosilu dolge vrste študentov na prostor. Številne so ekskurzije, ki obiskujejo našo knjižnico; te dostikrat motijo redno delo, vendar smatramo za svojo dolžnost, da mladim ljudem (dijakom) pokažemo naše znamenitosti.

Na koncu naj poudarim še problem upravnega položaja Narodne in univerzitetne knjižnice, zlasti njeno razmerje do Univerze, ker se obeta v prihodnjem letu ureditev tega vprašanja.

Naša knjižnica je z Uredbo NVS z dne 13. oktobra 1945 (Ur. l. SNOS št. 46/1945) postala Narodna in univerzitetna knjižnica; dobila je širše naloge, kakor jih je dotlej imela, ter se spremenila v "centralno knjižnico federalne Slovenije" (čl. 1.). Prenehala je torej biti zgolj univerzitetna ustanova, kar se je pokazalo najbolj v tem, da je dobila poseben, lasten proračun (čl. 12). Z Univerzo je ostala povezana samo po knjižničnem odboru (v katerem so zastopane vse fakultete) in po tem, da univerzitetni senat nasvetuje postavitev upravnika in bibliotekarjev s fakultetno izobrazbo (čl. 9 in 11.).

Iz tehničnih razlogov (knjižnica je bila po osvoboditvi skoro brez strokovnega osebja, bivši upravnik je bil bolan in

stavba je bila zaradi znanega požara še poškodovana) in nekaj po tradiciji pa je računovodstvo ostalo pri Rektoratu. Tudi personalna vprašanja so se reševala v celoti (in ne samo za strokovni kader s fakultetno izobrazbo) v univerzitetnem senatu.

Ko se je Narodna in univerzitetna knjižnica kolikor toliko organizirala in prišla do normalnega dela, je večina uredb Narodne vlade Slovenije prenehala veljati (Ur.l.1948/10), med njimi tudi citirana uredba o Narodni in univerzitetni knjižnici. Nova uredba odnosno zakon o znanstvenih knjižnicah, ki naj bi vseboval tudi določbe o Narodni in univerzitetni knjižnici, se je začel kmalu na to sestavljati, pretresal ga je tudi zakonodajni odbor pri Vladi LRS, vendar do danes še ni prišel pred Skupščino.

V osnutku tega zakona je predvideno, da je Narodna in univerzitetna knjižnica samostojen znanstveni zavod, z lastnim predračunom v okviru predračuna republiškega organa državne uprave za prosveto in da jo upravlja knjižnični odbor.

Ker se odnos Narodne in univerzitetne knjižnice do Univerze, kaor se je izoblikoval s tradicijo, ni spremenil, je Narodna in univerzitetna knjižnica večkrat poskušala, da dobi vsaj lastno računovodstvo, s čimer je soglašal tudi Svet za prosveto in kulturo ter Državni sekretariat za splošno upravo in proračun. (Bodi omenjeno, da je pri letošnjem pregledu proračunskega poslovanja Narodna in univerzitetna knjižnica preglednik Državnega sekretariata za splošno upravo in proračun LRS ugotovil potrebo po popolni ločitvi proračunskega poslovanja). Univerza je svoj sklep o tej stvari odlagala, češ da je treba počakati novega univerzitetnega zakona.

Novi univerzitetni zakon glede knjižnice, ki bi rabila vsej univerzi (univerzitetna knjižnica), nima posebnih določil. Po tem zakonu bi se lahko univerzitetna knjižnica smatrala za univerzitetno ustanovo, kakršne so instituti, seminarji itd. Gotovo to ne more veljati za Narodno in univerzitetno knjižnico, katere delo in pomen sega preko dela in pomena zgolj univerzitetne ustanove. Zato je treba najti pot, da ostane Narodna in univerzitetna knjižnica povezana z Univerzo predvsem glede funkcij, ki se tičejo potreb Univerze; na drugi strani pa ji je treba omogočiti samostojno upravno in administrativno delo.

Da bi se dosegel tak položaj za Narodno in univerzitetno knjižnico, smo predlagali Univerzi osnutek za uredbo (statut) naše knjižnice. Po njem bi Narodna in univerzitetna knjižnica prevzela vse administrativno delo, ki ga je doslej -najčešče formalno- opravljala Univerza. Ta statut vsebuje tisto samostojnost Narodne in univerzitetne knjižnice, ki ji jo je namenila prvotna uredba iz 1.1945 in jo je ponovil osnutek zakona, o znanstvenih in strokovnih knjižnicah. Dodana pa je v našem osnutku družbena uprava, v kateri prevladujejo zastopniki Univerze in ki odloča o pomembnejših vprašanjih knjižnice. Ker je pričakovati novega zveznega zakona o bibliotekah, je Univerzitetna uprava sklenila počakati in odložiti statut, bo pa prepustila Narodni in univerzitetni knjižnici vrsto upravnih funkcij (zlasti računovodstvo) še pred izdajo statuta.

Stališče Narodne in univerzitetne knjižnice je, da bodi glede na funkcije, ki jih ima kot narodna (centralna) knjižnica LRS, samostojna ustanova, a Univerza ji bodi drugostopna oblast; radi nalog, ki jih ima kot univerzitetna knjižnica, pa bodi zlasti strokovno (glede na znanstveno literaturo) tesneje povezana z Univerzo, najbolj še preko knjižničnega odbora.

Poročila posameznih oddelkov so bila prediskutirana na delovnem sestanku vsega knjižničarskega kolektiva dne 14. januarja 1955.

FINANČNO STANJE

Od odobrenih kreditov za leto 1954 porabili: 31. 12. 1954

	Odobreno	Porabljeno	Ostane
<u>Osební krediti</u>	12,343.300.-	12,089.964	253.336.-
<u>Materialni krediti</u>			
1. Pisarniške potrebščine	111.539.-	111.539.-	-
2. Kurjava	1,801.457.-	1,801.457.-	-
3. Razsvetljava	580.200.-	580.200.-	-
4. Potni in selitv. stroški	17.269.-	17.269.-	-
5. Vzdržev., čiščenje in zavarov.	1,289.677.-	1,289.677.-	-
6. Poštni telegr. in telef. str.	235.701.-	235.701.-	-
7. Inventar	389.928.-	386.561.-	3.367.-
8. Vzdrževanje prevoz. sredstev	23.229.-	23.229.-	-
	4,449.000.-	4,445.633.-	3.367.-

Funkcionalni izdatki

1. Nabava knjig in rokopisov	5,038.685.-	5,038.685.-	-
2. Nabava knjigov. materiala	403.285.-	403.285.-	-
3. Nabava fotograf. materiala	158.030.-	158.030.-	-
4. Tisk in bibliografija	100.000.-	100.000.-	-
	5,700.000.-	5,700.000.-	-

Skupaj porabljeno din 22,235.597.-

Priljubljanju letnega proračuna je bilo opazati pomanjkanje kreditov, kar je včasih tudi oviralo redno poslovanje.

PROSTORNINSKO STANJE .

Naša ustanova je danes v svoji stavbi tako utesnjena, da ima posamezne oddelke nameščene v skladiščnih prostorih, nekaj oddelkov pa celo v preurejenih straniščnih prostorih. Več oddelkov si pomaga z enim samim prostorom, ki rabi hkrati za delovni prostor, za stranke (čitalnico) in za skladišče.

Filozofska fakulteta zaseda v naši stavbi 25 večjih sob, kar da 974.28 m² površine.

Problem prenapolnjenosti skladišč smo v preteklem letu sicer rešili z ureditvijo dveh podstrešnih prostorov, vendar je to le provizorična rešitev.

STANJE OSEBJA.

Med letom 1954 so odšli iz Narodne in univerzitetne knjižnice naslednji uslužbenci:

Božič Nežka - garderoberka
Dolenec Alojzija - knjigoveška delavka
Koglar Martin - pom. uslužbenec
Ložar Edvard - kurjač
Martinčič Alojzija - garderoberka
Vode Marjan - knjižničar
Zalar Amaliya - snažilka

Med letom 1954 so prišli v Narodno in univerzitetno knjižnico naslednji uslužbenci:

Goršič Drago - pom. uslužbenec
Hafner Ivan - pisarn.referent
Hrovatec Drago - knjigov.pomočnik
Kalin Jožica - računovodja
Kurajica Mišo - knjižničar
Rajar Ivan - knjižničar
Sinkovec Ludvik - hon.kvalif.delavec
Smajdek Zora - gardeoberka
Trampuž Vanda - knjižničar
Zorman Cilka - knjigoveška delavka

Dne 31. decembra 1954 je imela Narodna in univerzitetna knjižnica te-le uslužbenice:

Prosvetno-znanstvena služba:

1. dr.Bohinec Vater	znanstv. sodelavec	
2. dr.Cajncar Stanko	"	"
3. Gspan Alfonz	"	"
4. Kalan Pavle	"	"
5. dr. Kermauner Dušan	"	"
6. Logar Janez	"	"
7. dr. Rupel Mirko	"	" (upravnik)
8. Arhar Vojan	bibliotekar	
9. Berčič Branko	"	
10. Bulovec Stefka	"	
11. Cizelj Ana	"	
12. Jugovec Mihaela	"	
13. Ludvik Dušan	"	
14. Podpac Justina	"	

15. Razinger Radojka	bibliotekar
16. Rijavec Josip	"
17. Slajpah Mara	"
18. Zorman Vinko	"
19. Zwitter Majda	"
20. Božič Majda	knjižničar
21. Doležal Vanda	"
22. Kurajica Mišo	"
23. Lipša Nevenka	"
24. Oblak Jakob	"
25. Posavec Ančka	"
26. Rajar Ivan	"
27. Stojkovič Majda	"
28. Trampuž Vanda	"
29. Zidar Marija	"
30. Žužek Jože	"

Upravna stroka

1. Razpotnik Anton	referent
2. Guzelj Breda	"

Pisarniški uslužbenci

1. Čepom Ana	strojepiska III.razr.
2. Dolenec Jakob	administrator
3. Dobravec Slavka	pisarn. referent
4. Hafner Ivan	" "
5. Justin Matko	pom. " "
6. Kovač Iva	pisarn. referent
7. Kralj Vera	strojepiska II. razreda
8. Lavrih Anton	arhivar
9. Pintarič Ivan	administrator
10. Šafec Marija	pisarn.referent
11. Šubic Gabrijel	" "
12. Sušteršič Franja	" "
13. Zlatnar Mila	" "
14. Zorko Franjo	" "

Finančni uslužbenci

1. Kalin Jožica	računovodja
-----------------	-------------

Pomožni uslužbenci

1. Gregorič Anton	pom.uslužb. telefonist
2. Goršič Drago	pom. uslužbenec
3. Prezelj Jeahim	pom.uslužb. telefonist

Kvalificirani delavci

1. Hrovatec Drago	knjigov. pomočnik
2. Kramar Viktor	fotograf
3. Lampič Rudolf	knjigov. viš. specialist
4. Lumbar Ivan	" " "
5. Šinkovec Ludvik	kurjač, honorar. kvalif. delavec
6. Škerl Gabrijel	knjigov. mojster

Polkvalificirani delavci

1. Repnik Ivan skladiščnik

Nekvalificirani delavci

1. Buršič Alojzija snažilka
2. Erman Anica "
3. Luznar Marjeta "
4. Pracni Dora "
5. Šafec Albina garderoberka
6. Šmajdek Zora "
7. Zorman Cilka knjigoveška delavka

Honorarno osebje

1. Zepič Ludvik vodja glasbenega oddelka

Skupno je bilo dne 31. decembra 1954 v Narodni in univerzitetni knjižnici 65 uslužbencev.

66

UPRAVNA PISARNA

Vložni protokol izkazuje v preteklem letu 1116 zaporednih števil.

V letu 1954 je Narodna in univerzitetna knjižnica posodila čitalcem izven Ljubljane 62 zvezkov. Dalje je izposlovala posojilo knjig, in sicer z Dunaja 142 zvezkov, Hamburg 1 zvezek, Pariz 7 zvezkov, Gradec 1 zvezek, Tübingen 5 zvezkov, iz Zagreba in Beograda pa 101 zvezkov. Čitalcem je bilo izdanih 3.000 legitimacij.

EKONOMAT

Okvara fasade na dvoriščni strani, kjer se škoda iz dneva v dan veča, zaradi pomanjkanja kreditov ni bila odstranjena. Uspelo pa nam je ta potrební izdatek vnesti v investicijski kredit za prihodnje leto. Velika pridobitev v preteklem letu pa je bila nabava novega kotla za ogrevanje stavbe. Ko bo kotel v mesecu januarju 1955 montiran, bo rešen glavni problem ogrevanja. Velike težave pa so navse zgodaj povzročale neredne dobave premoga, kar pa je bil splošni problem vseh ustanov, ki imajo premajhna skladišča. Dokončno smo uredili in opremili s primitivnimi policami dve novo zgrajeni podstrešni skladišči, nabavili nove katalogne omarice in nekaj polic. Z darilom organizacije UNESCO smo pridobili tri pisalne stroje.

Precej neprilik so nam povzročali obrtniki, zlasti privatni, ki majhna popravila odklanjajo ali pa ne žele plačati preko banke in zato manjših del ne prevzemajo.

S pisarniškim materialom, tiskovinami in obrazci ter zlasti s knjigoveškimi potrebščinami smo bili le za silo preskrbljeni, nekaj zaradi pomanjkanja kreditov, nekaj pa zaradi pomanjkanja posameznih vrst blaga.

VELIKA ČITALNICA

Velika čitalnica je bila odprta za obiskovalce v delavnikih po 14 ur od 7. do 21. ure, v juliju, avgustu in deloma v septembru pa po 7 ur od 8. do 12. ure in od 15. do 20. ure. V robotah popoldne je bila zaradi čiščenja od 14 ure dalje zaprta. Od 13. do 24. januarja pa je bila čitalnica zaprta zaradi pomanjkanja premoga.

Vseh obiskovalcev je bilo 109.606, med njimi študentov 105.745 (moških 62.188, žensk 43.557), iz drugih poklicev 3.861 (moških 2.620, žensk 1.341).

Zvezkov je bilo izdanih 78.319, na dom pa je bilo izposo-

jenih 4.927 zvezkov, tako posameznikom kot raznim institucijam in uradom.

Reklamacij je bilo odposlanih po pošti 239.

SKLADIŠČA

Uslužbenci skladišča so poleg rednega dela bili v preteklem letu zaposleni pri ureditvi novih knjižnih skladišč, zbiranju gradiva za razne razstave, raznih selitvah itd.

ČASOPISNI ODDELEK

Delo časopisnega oddelka se je v preteklem letu razvijalo v mejah okvirnega načrta o preureditvi oddelka, ki je bil izdelan ob koncu leta 1953. Zaradi objektivnih razlogov, ki se niso mogli predvidevati, se je v nekaterih podrobnostih sicer moralo odstopiti od postavljenih smernic, vendar pa je načrt v osnovnih potezah ostal v veljavi in bil v teku leta v zadovoljivi meri tudi izpolnjen.

Predvsem smo v oddelku izvedli novo organizacijo in razdelitev dela, kar je odraz stvarne potrebe in številčnega stanja osebja. Oddelek ima sedaj tri sekcije: 1. jugoslovenske revije; 2. inozemske revije in 3. časniki. S tem v zvezi smo uredili novo kartoteko (dnevnik), ki je dobila nove, bolj praktične obrazce in ki je razdeljena na navedene tri skupine. Inventarno knjigo smo razdelili na dva dela in sicer: O (obvezni primerki) in D,Z,N (dar, zamena, nakup).

Od ostalih fondov iz prejšnjih let smo v teku leta uredili, vpisali in odpravili ves ruski periodični tisk, večji del germanskega (FZC), presortirali in pripravili za vpis večji del starega srbohrvatskega fonda. Celo leto se je intenzivno delalo pri ureditvi in odpravi zaostalih duplikatov-triplikatov časnikov, ki se zaviti postavljajov gornje skladišče. S tem v zvezi so bili letos vezani in postavljeni vsi zaostali povojni važnejši časniki vseh republik, a slovenski skoraj 100%. Ravno tako smo uredili in v mapah odpravili znaten del zaostalih duplikatov povojnih jugoslovanskih revij in vseh slovenskih.

Glede vpisa tekočih periodik ni bilo skoraj nobenega zastoja ter je v tem oziru - razen vezave - oddelek več ali manj na tekočem. Zaostanek je še glede vpisa večjih starih darov (Vesel, Narodni muzej itd.)

Uredili smo police s predalčki za del tekočih revij v čitalnici. Prost pristop k policam so obiskovalci pozdravili in pridno izrabili. Žal pa je nekaj izvodov revij na ta način le zmanjkalo.

V delu sta nova priročna kartoteka časnikov (postavljenih v časopisnem skladišču) in kartoteka po strokah. Zlasti prva, ki je zelo pomankljiva, zahteva veliko dela zaradi iskanja po starih katalogih in preverjanja v skladiščih.

Težave na katere smo v teku leta naleteli, so bile večinoma posledica prejšnjega stanja. Sem gre zlasti preobremenjenost in neurejenost skladišča (n.pr. iste revije in časniki na raznih krajih in kupih), nezadostna evidenca v kartotekah in inventarnih knjigah, tako da se ne ve, kaj je bilo postavljeno, vezano ali odpravljeno; to zahteva ogromno iskanja in preverjanja po kartotekah in v skladiščih.

Pregled tekočega periodičnega tiska,

ki ga je časopisni oddlek Narodne in univerzitetne knjižnice prejemal v letu 1954.

Jugoslavija			Inozemstvo		
Republika oziroma narodna manjšina	časopisov revij	časnikov	Država	časopisov revij	časni- kov
Slovenija	148	61	Anglija	28	6
Zamejski Slovenci	4	10	Amerika /ZDA/	30	2
Hrvatska	202	86	Avstrija	5	-
Srbija	308	125	Belgija	3	-
Bosna in Hercegov.	56	24	Čehoslovaška	3	-
Črna gora	7	4	Danska	1	-
Makedonija	34	14	Finska	1	-
Madžari	8	8	Francija	11	-
Nemci	1	-	Indonezija	1	-
Italijani	5	1	Italija	2	1
Arnauti	7	2	Izrael	3	-
Turki	2	-	Kanada	4	-
Slovaki	2	1	Nemčija	29	-
Čehi	1	1	Nizozemska	1	-
Romuni	4	2	Poljska	2	-
Rusini	1	1	Švedska	1	-
Bolgari	-	2	Švica	9	1
			Latinska Amer.	2	-
			UNESCO	12	-
			OZN	6	-
Skupaj	790	342		154	10

K A T A L O G I :

Referat za zamenjavo in nakup

V letu 1954 se je zamenjava nekoliko zmanjšala zaradi nerednega izhajanja naših znanstvenih revij in publikacij, n.pr. Slavistične revije, Slovenskega etnografa, Zgodovinskega časopisa, Slovenskega biografskega leksikona in tudi Slovenske bibliografije. Število ustanov, s katerimi smo v stikih, se je sicer pomnožilo, zmanjšalo se je število

lo pridobljenih publikacij, in sicer:
zamenjavali smo z 123 ustanovami iz 22 držav

Anglija	9	Argentina	3	Australijska	1	Austrija	9
Belgija	4	Brazilijska	1	ČSR	2	Danska	2
Francija	11	Indija	1	Italija	5	Izrael	2
Japonska	1	Kanada	1	Nemčija	15	Nizozemska	4
Norveška	1	Poljska	2	S.T.O.	4	Švedska	3
Švica	8	USA	24				

Pridobili smo 461 zvezkov in 38 tujih redno izhajajočih revij.
Z nakupi se je fond povečal z 938 zvezki in 55 revijami.

Od naših zalog dvojnikov (bivši FZC) smo odstopili študijski knjižnici v Kranju 2770 zvezkov in delno odstopili, delno zamenjali 314 zvezkov z Mestno knjižnico v Kopru. Iz fonda darov Progresivnih Slovenk pa smo odstopili Pionirski knjižnici v Ljubljani 121 zvezkov.

Protokol referata zaznamuje 329 dopisov. Štetih niso formularji, ki jih prejemo za potrditev prejema naših pošilk.

V letu 1954 smo z nakupi delno izpopolnili vrzeli z nekaterimi večjimi deli, n.pr. Bolšaja sovjetska enciklopedija. Zv. 8-26.

Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft. 64 zvezkov

The Oxford English Dictionary. 13 zvezkov

Handbuch der Altertumswissenschaft. 24 zvezkov

Die Religion in Geschichte und Gegenwart. 6 zvezkov

Grim, J. u. W.: Deutsches Wörterbuch. 314 zvezkov

Enciclopedia Cattolica. 12 zvezkov

Enciclopedia Universal Illustrada Europeo-Americana. 89 zv.

Karłowicz & Krynski & Niedzwiedzki: Słownik języka polskiego. 8 zvezkov

Izdelava kartoteke deziderat, zamenjav in nakupov se je vršila redno. Ocenjevale so se knjige tudi drugim ustanovam in tudi sicer dajala pojasnila v zvezi z nakupi knjig s pomočjo katalogov in bibliografij.

Predakcesija

Delo predakcesijskega oddelka je bilo v letu 1954 še tesneje kot v letu 1953 povezano z delom akcesijskega oddelka, ne samo glede nasvetov pri delu in glede kontrole, ampak tudi neposredno s prevzemanjem dela.

V letu 1954 je predakcesija prvič vodila kartoteko periodik, ki se je izkazala zelo koristna. S pomočjo kartoteke smo vse leto imeli dober pregled nad manjkajočimi številki periodik in jih takoj reklamirali. Na koncu leta ugotavljamo, da nam od 176 periodik, ki smo jih prejeli v prejšnjem letu manjkajo številke 3 periodik, ki so nam bile pomanjkljivo poslani že ob koncu leta in ki jih bomo še reklamirali.

V letu 1955 bomo uvedli tudi kartoteko numeriranih zbirk. Zaradi nestrokovnega personala v predakcesiji ne moremo uvesti kartoteke knjig in brošur, ki jih prejemo kot obvezne primerke. Nadomeščajo jo abecedni sezname knjig in drobnega tiska.

Redno smo odpočiljali obvezne primerke osrednjim znanstvenim knjižnicam v Beogradu, Zagrebu, Sarajevu, Skupju in Cetinju. Šestim slovenskim študijskim knjižnicam (Maribor, Celje, Novo mesto, Ravne, Solkan in Ptuj) smo pošiljali sezname obveznih primerkov, ki jih prejme Narodna in univerzitetna knjižnica v enem mesecu.

Hkrati s sezname obveznih primerkov smo sporočali netočnosti pri numeriranih zbirkah, periodikah itd.

Sproti smo osebno, telefonično in ustno reklamirali obvezne primerke,

ki nam jih niso tiskarne v redu dostavile.

Predakcesija je v letu 1954 odposlala 34426 kosov obveznih primerkov, prejela pa 73.097 kosov.

Akcesija

Koliko se je v letu 1954 vpisalo v inventarne knjige v štirih četrtletjih in na kakšen način so prišle v knjižnico, kažejo naslednji statistični podatki:

Trome sečje	O	N	Z	D	FZC	Foto kopije	Skupaj
I	1924	358	94	134	233		2.743
II	1841	79	219	166	219		2.524
III	2022	309	91	201	513		3.136
IV	2268	149	57	24	113	43	2.654
	8.055	895	461	525	1.078	43	11.057

Spodnja statistična tabela kaže, v kakšnih jezikih so izšle knjige, ki smo jih vpisali v inventarne knjige:

Jezik	O	D	N	Z	FZC	Skupaj
Albanski	54	-	-	-	-	54
Angleški	199	60	133	41	31	464
Bolgarski	-	7	-	-	4	11
Ceški	21	5	1	2	3	32
Esperanto	3	-	-	-	-	3
Finski	-	2	-	-	-	2
Francoski	128	72	5	84	12	302
Grški	4	1	-	-	-	5
Hebrejski	2	-	-	-	-	2
Italijanski	29	13	29	29	20	120
Latinski	3	-	4	1	45	53
Madžarski	60	1	-	-	1	62
Makedonski	208	1	-	-	1	210
Nemški	99	46	532	77	669	1.423
Norveški	-	-	-	10	-	10
Poljski	-	2	-	1	1	4
Rumunski	27	-	-	-	-	27
Ruski	-	8	9	20	21	58
Slovaški	-	-	2	1	-	3
Slovenski	2.308	234	196	149	102	2.989
Srbski in hrv.	4.903	68	27	36	168	5.202
Španski	1	4	-	-	-	5
Švedski	-	-	-	10	-	10
Turški	6	-	-	-	-	6
	8.055	524	938	461	1.078	11.057

Koliko knjigam je akcesija dala signature v štirih četrtletjih 1954, je razvidno iz naslednjih statističnih podatkov:

Četrtletje:	Redna postavitve	Arhiv.pri-merki	Duplikat	Skupaj
I.	2.380	313	772	3.465
II.	2.258	368	551	3.177
III.	988	206	415	1.609
IV.	1.667	300	274	2.241
	7.293	1.187	2.012	10.492

Plan smo izpolnili 65,57%. Omenila sem že, da smo morali postavitev knjig zaradi preobremenitve katalogov namenoma zavreti in je bila tov. Zlatnar Mila za krajši čas dodeljena v pomoč tov. Mariji Šafec pri urejanju duplikatov. Razen tega je imela akcesija precej dela s sortiranjem tiskov, ki jih odlagamo, a še posebno s korporativnimi spisi in drobnim tiskom:

Četrtletje:	Korporativni spisi	Šolska izvestja	Šač.katalog	Drobni tisk	Odloženi zvezki	Ostali oddelki	Skupaj
I.	114	1		257	294		666
II.	160	2		312	350		824
III.	147	26	4	378	461	1	1.016
IV.	186	28		155	333	30	732
	607	57	4	1.102	1.438	31	3.238

Knjigovezu smo dali v vezavo in popravilo 1.019 knjig.

Po že izčiščenem kriteriju smo darove pregledali, jih vpisali v inventarne knjige, ali pa jih odlagali v 3. skladišče.

Vložni zapisnik zaznamuje 817 dopisov, 374 več kot v preteklem letu.

Imenski katalog

Katalogizirali smo prvenstveno obvezne primerke in publikacije, nabačljene z nakupom in zameno. Od še ne postavljene prejšnje zaloge (pridobljene zlasti iz Federalnega zbirnega centra) smo predelali slovenske tiske (izvzemši učbenike) ter začeli obravnavati srbske in hrvatske knjige. Izmed darov smo prav tako izbirali za takojšnjo obdelavo predvsem jugoslovanske knjige.

Katalogizirane knjige (glavni fond)	12.060	zvezkov
Katalogizirani arhivski izvodi	3.543	"
Katalogizirane dublete	2.978	"

Oddelek je sestavljal sezname inozemskih novitet in periodik za Bibliografski institut FLRJ, sezname novosti za objavo v veliki čitalnici in v Ljudski pravici, ter seznam jugoslovanskega periodičnega tiska. Poleg rednega dela se je osebje katalognega oddelka posvečalo vzgojinovincev, ki jih je uvajalo v knjižnično poslovanje. Razen tega je dajalo nasvete za bibliografsko delo študijskim in drugim znanstvenim knjižnicam ter pomagalo strankam pri iskanju zaželenne literature.

Stvarni katalog

Geslovno in sistematsko je bilo katalogiziranih 6.759 enot. Revizija ASK in DK katalogov se je nadaljevala zlasti s poenačevanji, ki jih je sproti zahtevala nova katalogizacija. Odpravljeni so bili zaostanki skupin 8 in 39, občinstvu pa so bili dani na razpolago razredi DK: 30, 31, 34, 39, 50 in 51. Oddelek stvarnega kataloga je vodil to leto statistiko prirastka po strokah, izvoru in po jeziku. Uslužbenci oddelka so sortirali in uredili 26.256 katalognih listkov.

Rokopisni oddelek

Inventar rokopisnega oddelka se je povečal za 108 števil, 1907 enot. Darov je bilo 55 (312 enot), nakupov 42 (1576 enot) in 1 zamenjava (19 enot, kakor je razvidno iz inventarne knjige, (str. 58-65). Inventarna knjiga filmoteke izkazuje 226 vpisov (letošnjih 98).

Najvažnejše pridobitve predstavljajo:

a) 5 Prešernovih aktov; korespondenca Janeza Bleiweisa, L. Einspielerja, Fr. Neubauerja, M. Pleteršnika, Jos. in B. Vošnjaka in M. Žvanuta;

deli zapuščine Iv. Groharja in Fr. Levca; 5 Aškerčevih, 19 Gerbičevih in 9 Murnovih pisem; posamezna pisma J. Apiha, Iv. Cankarja, Jos. Cimpermana, M. Cigaleta, A. Einspielerja, Th. Elzeja, M. Hostnika, A. Kaspreta, Fr. Kosa, Sr. Kosovela, Iv. Koštiala, J. Nollija, Fr. in Ig. Orožna, V. Parme, V. Rizzija, H. Smrekarja, J. J. Strossmayerja, Jurija Šubica, P. Turnerja in Iv. Vrhovca; posamezni rokopisi A. Janežiča, Vide Jerajeve, D. Ketteja, J. Mencingerja, Jos. Murna, A. Santića, K. Široka, Iv. Šorlija in drugih; osebni dokumenti Adolfa Mozetića. Literarne zapuščine Zofke Kveder-Jelovškove, volilo pok. Minke Kroftove, še nismo utegnili inventarizirati, ker še ni toliko urejena.

b) fotografski posnetki korespondence in arhivalij o slovenskem protestantizmu, slovenskih tekstov XVI.-XVIII. stol. iz ljublj. kapiteljskega arhiva, Temlinov katekizem (1715), Abecedarium szlo-wenzsko (1725), Pohlinova Kraynska gramatika, 6 Trdinovih pisem, po 1 Zoisovega in Murnovega pisma ter raznih portretov in pod.

Katalogizacije je redno napredovala. Obdelana je bila Pintarjeva zapuščina, Jurčičeva (pri nas samo deponirana) zapuščina, 40 protestantskih tiskov (večinoma v fotografskih posnetkih) ter nekaj manjših skupin in posameznih enot; v delu je arhivsko gradivo o Ungnadovi tiskarni iz Tübingena. Vsega je bilo obdelanih 3361 enot, napisana sta bila 402 listka. Za kartoteko filmskih posnetkov, ki jo delamo odslej sproti in smo zaostanek iz prejšnjih let ujeli, je bilo napisanih 113 listkov, t.j. obdelani so bili 203 filmi. Nanovo je bilo identificiranih na osnovi Haina, GW in drugih bibliografskih pripomočkov nadaljnjih 314 inkunabul iz Narodne in univerzitetne knjižnice, od tujih pa vsaj toliko tudi vsaj toliko, in bil prvič izvršen tudi nadrobni individualni popis vseh dotlej znanih inkunabul na ozemlju IRS. Ker še nimamo restavratorskega laboratorija in zanj posebne delovne moči, ki bi se posvetile samo reševanju poškodovanih rokopisov in drugih dragocenosti, delo letos v tej smeri ni napredovalo. Najbolj ogrožene primerke smo vlagali v mape in jih vsaj tako zavarovali pred hujšim nadaljnjim propadanjem.

V profesorski čitalnici je delalo 1682 bralcev. Oddelek je obiskalo 117 ekskurzij (1861 udeležencev), kar je za spoznanje manj

ko 1. 1953. Vse večje ekskurzije smo sprejeli kar na hodniku, da delo v čitalnici ni bilo preveč ovirano. Ker so ti ogledi včasih zelo pogosti (med šolskim letom tudi po 3 na dan), postaja vprašanje obrabe nekaterih dragocenosti zaradi prepogostega razkazovanja perreče. V prihodnje bo treba take ekskurzije, ki si prihajajo ogledovat knjižnico brez posebnega namena, ali omejiti, vsekakor pa omejiti razkazovanje najbolj obrabljivih rokopisov in tiskov.

Priredili smo pet razstav: Kosovelovo v Sežani in Ljubljani, Jurčičevo v Ljubljani in na Muljavi ter razstavo naših dragocenosti za udeležence konference FIAB; z gradivom in aranžmajem pa smo sodelovali tudi pri Vegovi in zlasti pri razstavi ob 90-letnici Slovenske matice. Vse, razen razstave za FIAB, ki je bila zgolj interna, so v javnosti zbudile zanimanje in bile deležne priznanja.

Rokopisni fond se neprestano veča, za to bo treba v bližnji bodočnosti najti izhod iz prostorne stiske: treba bo oddeliti profesor-sko čitalnico od skladišča, s čimer bo rešeno tudi vprašanje obiskov, ki motijo delo v čitalnici.

Bibliografski oddelek

1. Izdelava tekoče slovenske bibliografije knjig in člankov. Izdelanih je bilo za knjige 1792 listkov, za članke 10.831 listkov, skupaj 12.623. Ti listki so bili klasificirani po DK, kontrolirani in vloženi.
2. Ustnih informacij je oddelek dal in iskal 1075.
3. Slovenska bibliografija za leto 1952: Korektura tiska.-Tisk končan.
4. Mesečne bibliografije slovenske publicistike od 15.dec. 1953 do 15.dec. 1954 za Knjigo SKZ in za Zavod za statistiko in evidenco LRS
5. Slovenska bibliografija za leto 1953: Pričeli smo tipkati rokopis.
6. Knjižne in literarne informacije: Postregli smo strankam ustno in pismeno, reševali smo knjižne in časopisne šifre in psevdonime ter dopolnjevali pomanjkljive podatke.
7. Priložnostna dela: Seznam literature o Miklošiču, Jurčiču, znamenitih slovenskih tiskov za razstavo Jugoslovanske knjige v Stockholmu, del Josipa Ribičiča; publikacij v katerih je objavljaj prof. Fran Ramovš svoje razprave; knjig za razstavo, namenjeno udeležencem mednarodnega sestanka bibliotekarjev 2.10.1954.
8. Bibliografski oddelek je v preteklem letu sodeloval z Muzejem NOB: dajal mu je sproti v prepis vse listkovno gradivo o NOB, tako, da je Muzej NOB lahko prenehal popisovati gradivo o NOB iz tekočega časopisja.
9. Tudi letos je bibliografski oddelek sodeloval s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti v Ljubljani ter je z njeno gmotno pomočjo nadaljeval delo za sestavo popolne slovenske bibliografije od začetkov do leta 1945.
10. Šef bibliografskega oddelka je kot vodja bibliografskega centra za Slovenijo, ki ga je osnoval Leksikografski zavod FRIJ, vodil tudi popisovanje gradiva iz vsega časopisja do leta 1945; ker je Leksikografski zavod pristal, da ostane 1 izvod vsakega listka v Ljubljani, je pridobil bibliografski oddelek na ta način kartoteko časopisnih prispevkov, ki obsega 250.000 listkov. To gradivo smo v preteklem letu z gmotno pomočjo Slovenske akademije znanosti in umetnosti v Ljubljani uredili in alfabetirali, da že dobro služi svojemu namenu.

V bibliografskem oddelku vse pogosteje iščejo informacije in podatkov znanstveni in strokovni delavci, študentje, ki pripravljajo seminarske naloge, žurnalisti itd. O tem priča tudi veliko število informacij.

GRAFIČNI IN KARTOGRAFSKI ODDELEK

Načrt za leto 1954 ni bil popolnoma izpolnjen, deloma zaradi daljše odsotnosti uslužbenca v oddelku, deloma pa zaradi manjšega dotoka gradiva. S katalogizacijo atlantov je odderek začel, v glavnem pa je tudi v tem letu katalogiziral in urejeval zemljevide. Da pridobimo prostore, smo začeli s prenašanjem manj potrebnega materiala na podstrešje kjer je oddelku odrejeno primerno število polic. S tem delom bomo nadaljevali leta 1955. Za grafično zbirko naj bo slej ko prej poudarjeno, da bi odderek potreboval strokovnega pomočnika za njeno urejevanje.

Zbirke so napredovale kakor sledi:

1. Zemljevidov je bilo katalogiziranih in uvrščenih v mape 330 (94.3%) + 13 arhivskih in 23 dvojnih izvodov;
2. Katalogiziranih je bilo 11 atlantov;
3. Zbirka portretov je napredovala za 231 kosov (73.6%) + 10 dvojnikov;
4. Zbirka razglednic se je povečala za 924 kosov (94%) + 36 arhivskih izvodov;
5. Lepakov je bilo uvrščenih 470 (78.3%) + 376 duplikatov.

Najlepša pridobitev l. 1954 je relief slovenskega kraškega ozemlja 1: 100 000 v 20 sekcijah, delo Sl. Verhunca, ki ga je podaril Narodni in univerzitetni knjižnici Gospodarski svet IRS.

Obiskovalcev je imel odderek v tem letu:

študentov:	m.	309,	ž.	91,	skupaj	400
drugih	:	"	273	"	83,	" 356

skupaj	:	m.	582,	ž.	174,	skupaj	756
--------	---	----	------	----	------	--------	-----

Zemljevidov, atlantov in slik je bilo izposojenih 677 + 141 na dom, skupaj 818 kosov.

Odderek je pripravil razstavo "Kartografska podoba Slovenije v zgodovinskem razvoju", ki je bila prirejena v dnevih "Ljubljanskega festivala".

FRANCOSKI ODDELEK

V teku leta sta ostala poslovanje in ustroj francoskega oddelka enaka kot v prejšnjih letih. Knjige se izposojajo bralcem na dom, periodika, slovarji, bibliografije, albumi reprodukcij itd. pa so jim na razpolago v čitalnici, ki je odprta dnevno po 2 uri dopoldne in 2 uri popoldne. Odderek predstavlja nekak mešan tip med ljudsko in študijsko knjižnico. Odprt je najširšemu krogu bralcev, ki jim izposoja beketristiko in poljudno znanstveno čtivo, poleg tega pa služi s svojim precejšnjim izborom novih in najnovejših znanstvenih publikacij profesorjem, študentom, publicistom itd., ki iščejo tu francosko strokovno literaturo. Koristen je zlasti študentom romanistom, ki jim dopolnjuje njihovo skromno seminarsko knjižnico.

Vse knjige in revije, ki jih je odderek v teku leta prejel, so bile dar francoske vlade. Dobivamo jih preko francoskega instituta v Zagrebu, katerega direktor, g. Gabriel Beis, nas je v preteklem letu večkrat obiskal ter se zanimal za naše potrebe in želje. Stalne stike

z zagrebškim francoskim institutom imamo tudi po francoskem letorju naše univerze, ki prinaša našim bralcem iz Zagreba dela, s katerimi naša knjižnica ne razpolaga.

V teku leta smo dobili 7 večjih pošiljk knjig, v celoti 98 zvezkov. Z letošnjimi pridobitvami šteje naša knjižnica 9.162 zvezkov. Izbor knjig, na katerega sicer nimamo neposrednjega vpliva, se je v zadnjih dveh letih na našo željo in v skladu s potrebami nekoliko preorientiral. V prvih letih po vojni, ko naše znanstvene ustanove niso imele možnosti nabave inozemskih publikacij, smo prosili in dobivali predvsem strokovne, zlasti tehnične in medicinske knjige. Zdaj ko se se razmere v tem pogledu izboljšale, nam pošiljajo razmeroma več beletristike, esejističnih, literarno in umetnostno zgodovinskih del, po katerih je povpraševanje veliko.

Inventarna knjiga periodik izkazuje 75 naslovov časnikov in časopisov, ki so prihajali precej redno. Oddelek dobiva 4 dnevnike, nekaj splošno zanimivih ilustriranih časopisov, precej literarnih in umetnostnih tednikov in revij in po nekaj publikacij iz vsake stroke znanosti in tehnike. V celoti smo dobili v preteklem letu 2416 zvezkov periodičnega tiska.

V oddelku se vodita dve inventarni knjigi za novodošle knjige in za periodiko, dnevnik periodike, abecedni in stvarni katalog, katalog kontinuant in knjiga del, ki jih dajemo v vezavo.

Izvršeno je bilo naslednje delo:

Izposojanje	3409	zvezkov
Vpisi v inventarne knjige: Periodika	75	"
knjige	98	"
Vpisi v dnevnik periodik	2416	"
Katalogiziranje	210	"
Abecedni katalog	301	listov
Stvarni katalog	233	"
Uvrščanje v kartoteke	534	"
Priprava za knjigoveza	120	zvezkov

GLASBENI ODDELEK

Od novodošlih muzikalij je bilo	O	N	Z	D	Skupaj
a) inventariziranih	899	487	519	411	2.316
b) katalogiziranih	512	473	497	207	1.689

Iz prejšnje zaloge FZC i dr. je bilo

a) inventariziranih	979
b) katalogiziranih	1.827

Skupno število inventarizacij	3.295
Skupno število katalogizacij	3.516

Inventarna knjiga glasbenega oddelka Narodne in univerzitetne knjižnice za leto 1954 ima 3.295 tekočih števil.

Muzikalije iz prejšnje zaloge, ki so bile že prej signirane, opremljene z inventarnimi številkami ali drugače vzete v evidenco, se zdaj postopoma prevzemajo v glasbeni oddetek, vpisujejo v poseben spisek in katalogizirajo za glasbeni oddetek ter uvrščajo med ostale muzikalije oddelka.

Za katalogizacijo v imenskem katalogu je bilo v letu 1954 na novo popisanih kartotečnih listkov	3.168
v stvarnem katalogu pa za nova gesla	57

Katalogizacij brez novih listkov, to je z vpisom na že obstoječe listke (pri serijah itd.) je bilo v imenskem katalogu	1.827
v stvarnem katalogu (geslih) pa	... 2.273
vpisov, skupaj torej	4.100 vpisov

Narodna in univerzitetna knjižnica je v preteklem letu 1954 pridobila za svoj glasbeni oddelok nenavadno mnogo novega gradiva iz pretekle glasbene delavnosti, predvsem iz druge polovice prejšnjega in začetka sedanjega stoletja. Te pridobitve so v glavnem te-le:

1. Z nakupom muzikalij iz zapuščine skladatelja Frana Koruna (Celje) je obenem z njegovimi mnogoštevilnimi skladbami dobila pripomočke za presojanje glasbenega udejstvovanja zunaj slovenskega t.j. ljubljanskega glasbeno-kulturnega središča.
2. Od župnega urada pri sv. Jakobu v Ljubljani je Narodna in univerzitetna knjižnica kupila večjo zbirko starih not iz tamkajšnjega cerkvenega kora, predvsem stvaritve domačih, za slovensko glasbeno zgodovino pomembnih skladateljev kakor n.pr. obeh Maškov, L.Belarja, L.Schwerdta, Hladnika, Gerbiča i dr.
3. Največja pridobitev v tem letu pa je bila dosežena z zamenjavo muzikalij med Narodno in univerzitetno knjižnico in Akademijo za glasbo v Ljubljani. Narodna in univerzitetna knjižnica je s svoje strani odstopila Akademiji za glasbo par sto raznih šolskih muzikalij, v kolikor so ji bile odveč, prejela pa zato:
 - a) del arhiva ljubljanske Glasbene Matice z rokopisnimi skladbami štirih Ipavcev (okr.300 rokopisov), nadalje skladbe Fr.S. Vilharja, Volariča, Vogriča, obeh Meškov, Osterca itd. ter raznih drugih do zdaj manj znanih slovenskih avtorjev. Za ostali del tega arhiva, ki ga še hrani Akademija za glasbo, tečejo pogajanja.
 - b) arhiv uredništva "Novih akordov" (dr. Gojmir Krek) z vsemi rokopisi v Novih Akordih objavljenih in tudi neobjavljenih skladb.
 - c) arhiv uredništva "Zborov" (Z.Prelovec) ravno tako z obsežnim rokopisnim gradivom slovenskih skladateljev.
4. Klasična gimnazija v Ljubljani (tov. Cerar D.) nam je iz svoje knjižnice odstopila brezplačno veliko zbirko muzikalij (okr.350 enot) iz časov pred drugo svetovno vojno, po večini tiskov.

Vsega tega obsežnega gradiva do zdaj ni bilo mogoče v celoti obdelati, verjetno bo končano v prvem četrtletju 1955.

Oddelku je bila s 1.VI. 1954 prideljen še en uslužbenec kar bo omogočilo, da se bodo obdelale tudi stare zaloge muzikalij, ki do zdaj niso mogle rabiti svojemu namenu.

KNJIGOVEZNICA

Delavnica je izvršila 1969 vezav knjig in časopisov, večjidel z zlatim ali črnim napisom. Poleg tega glavnega dela pa je oddelok izvrševal še celo vrsto drugih del, kot: restavriranje knjig, popravilo knjig, kaširanje zemljevidov, tiskanje lepakov itd.

FOTOGRAFSKI LABORATORIJ

Foto oddelok je med letom 1954 napravil 5061 fotografskih posnetkov, kopij in povečav.

STATISTIKA

Prirastek

Prirastek po inventarjih je znašal v letu 1954:

	Obvezni primerki	Nakup	FZC	Zamenjava	Darovi	Skupaj
knjige	8055	895	1078	461	525	11014
" franc.odd.					98	98
periodik	1132	55		38	71	1296
" franc.odd.					75	75
rokopisov(enot)		1576		19	312	1907
muzikalij	899	487	979	519	411	3295
zemljevidi in atlasi	391	2		3	108	504
fotogr., graf., razgled., osmrt., lepaki	1024				1492	2516
	11501	3015	2057	1040	3092	20705

Postavitve

Notranje delo:

Oddelek imenskega kataloga je v preteklem letu katalogiziral 12.060 knjig, 2.978 dublet in 3.543 arhivskih primerkov, oddelek stvarnega kataloga pa 6.759 knjig. V francoskem oddelku je bilo katalogizirano 210 enot, v rokopisnem oddelku 3.361 enot, v glasbenem 3.516 enot in v grafično-kartografskem oddelku 2.038 enot. Skupno torej 24.465 enot.

O B I S K

	Študenti			Ostali			Skupaj
	moški	ženske	vseh	moški	ženske	vseh	
Vel.čitalnica	62.188	43.557	105.745	2.620	1241	3.861	109.606
Časopis. "	3.390	1.869	5.259	1.696	351	2.047	7.306
Rokopisni odd.	95	130	225	1.355	102	1.457	1.682
Franc. odd.	1.149	994	2.143	1.617	1.248	2.865	5.008
Glasb. odd.	268	132	400	218	27	245	645
Graf.in kart."	309	91	400	273	83	356	756

67.399 46.773 114.172 7.779 3.052 10.831 125.003

Če prištejemo še ⁹⁴ 117 ekskurzij s

¹⁶⁴⁹ 1861 obiskovalcev znaša ves obisk

~~106.047~~ 106035
126.864

IZPOSOJANJE KNJIG

	Tu	Na dom	Skupaj
V veliki čitalnici	78.319	4.927	83.246
V časopisni "	8.948		8.948
V rokop.odd. rokopisi	3.626		3.626
knjige	2.194		2.194
V franc.oddelku		3.409	3.409
V glasbenem odd.	1.707	1.369	3.076
V graf. in kart. odd.	677	141	818
Skupaj	95.471	9.846	105.317

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

b

II

470484

1954